

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remiss av Promemorian Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)

Ju 2025/00311

1 Sammanfattning

Skatteverket har inga invändningar mot att förslaget om ändring i folkbokföringslagen genomförs, men anser att bestämmelsens räckvidd bör förtydligas.

Skatteverket tillstyrker att förslaget i övrigt genomförs med några kommentarer.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Ändring i folkbokföringslagen

I promemorian berörs frågan om normal livsföring kopplat till 20 § folkbokföringslagen (FOL). En folkbokförd person vars vistelse i utlandet föränleds eller förlängs av frihetsberövande avregistreras normalt inte från folkbokföringen. Detta då en vistelse som föränleds av frihetsberövande inte anses utgöra personens normala livsföring och det är den normala livsföringen som Skatteverket ska utgå från vid bedömning av en persons regelmässiga dygnsvila (prop. 1990/91:153 s. 133 f. och s. 137). Skatteverket anser inte att den i promemorian föreslagna bestämmelsen i 20 § femte stycket FOL är nödvändig men att den möjligen kan motiveras av tydlighetsskäl. Det kan dock finnas andra vistelser som inte heller utgör normal livsföring och genom den föreslagna bestämmelsen skulle då endast en typ av vistelse anges i bestämmelsen. Det kan uppfattas som inkonsekvent och leda till tolkningssvårigheter. Kopplat till det resonemanget ser Skatteverket gärna ett förtydligande huruvida den föreslagna bestämmelsen i 20 § femte stycket FOL endast omfattar de personer som placeras i hyrd anstalt utomlands eller om

även de som av annan anledning vistas på utländsk anstalt i utlandet ska omfattas av bestämmelsen.

En annan fråga som tas upp är bedömningen av var i Sverige en person som placeras i anstalt utomlands rätteligen ska vara folkbokförd. Skatteverket är av uppfattningen att personer som befinner sig i utlandet under de nu aktuella omständigheterna ska prövas mot 12 och 13 §§ FOL när det ska fastställas på vilken fastighet eller i vilken kommun personen ska vara folkbokförd. Enligt Skatteverkets uppfattning rör 9 § FOL situationer då personer vistas på en fastighet i Sverige där de inte ska anses bosatta (se bestämmelsens andra stycke). Utifrån det resonemang som förs i promemorian gällande 9 § FOL, att vistelse på anstalt i utlandet skulle omfattas av undantaget i 9 § första stycket 3 FOL, kan den föreslagna bestämmelsen i 20 § femte stycket FOL uppfattas som obehövlig. Slutresultatet, oavsett om prövning av starkast anknytning till fastighet sker med stöd av 9 eller 12 § FOL, kommer dock att bli detsamma.

Skatteverket vill också understryka att den som sänds ut för anställning på utländsk ort i svenska statens tjänst och då inte är folkbokförd inte omfattas av 14 § FOL, se HFD 2014 ref. 6. Det innebär att bestämmelsen inte utgör något undantag från de krav i 3 § FOL som gäller för att folkbokföras efter inflyttning.

2.2 Ändring i inkomstskattelagen

Genom den nu föreslagna bestämmelsen i 3 kap. 6 a § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, klargörs att obegränsad skattskyldighet föreligger även under anstaltsplacering utomlands. Eventuell oklarhet om att så skulle vara fallet enligt reglerna om bosättning och väsentlig anknytning i 3 kap. 3 § IL undanröjs därmed.

Införandet av en bestämmelse i en internationell överenskommelse om anstaltsplacering utomlands av innebörden att dagarna av vistelse i det andra landet inte ska beaktas vid fastställandet av skattskyldigheten där förtydligar att Sveriges beskattningsrätt inte begränsas. Detta följer dock redan av de skatteavtal Sverige ingått med samtliga EU-länder utom Grekland och Portugal. Som hemviststat i avtalens mening begränsas inte Sveriges beskattningsrätt även om den intagne skulle vara obegränsat skattskyldig i det andra landet enligt dess interna lagstiftning. I förhållande till Grekland och Portugal sker beskattning enligt inkomstskattelagens regler och avräkning medges för skatt på intäkt som anses härröra från den andra staten enligt dess skattelagstiftning. Motsvarande gäller för de anställda vid anstalterna utomlands.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Förslaget medför inte några ekonomiska kostnader eller andra konsekvenser för Skatteverket.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättslige experten Tommy Wallén. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Holmberg, rättschefen Michael Erliksson, enhetschefen Robert Grossi och sektionschef Lena Björner.

Katrin Westling Palm